



HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU OY
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS
1.1.2019–31.12.2019

SISÄLLYS

1.	AMMATTIKORKEAKOULUTOIMINTA JA ARVIO TOIMINNAN KEHITTÄMISESTÄ	2
1.1.	Strategian mukaisella tiellä.....	2
1.2.	Strategian toteutumisen arviointi	3
1.3.	Koulutuksen ja tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi	7
1.4.	Ympäristötekijät.....	7
1.5.	Koulutuksen ja tutkimuksen määrälliset toteutumat.....	10
2.	HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN	13
3.	YHTIÖN HALLINTO JA OSAKEPÄÄOMAN ERITTELY.....	15
4.	YHTIÖN TILAN JA TULOKSEN ARVIOIMINEN	16
5.	TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTA	21
6.	ODOTUKSET TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITTÄMISESTÄ.....	21
7.	HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ.....	22
	HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU OY KONSERNILASKELMAT	24
8.	KONSERNI TULOSLASKELMA	24
9.	KONSERNI TASE	25
10.	KONSERNI RAHOITUSLASKELMA.....	27
	HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU OY TILINPÄÄTÖS, EMOYHTIÖ.....	28
11.	HAMK OY TULOSLASKELMA	28
12.	HAMK OY TASE	29
13.	HAMK OY RAHOITUSLASKELMA.....	31
	LIITETIEDOT 31.12.2019.....	32
14.	TOIMINTOKOHTAINEN ERITTELY TOIMINNAN TUOTOISTA JA KULUISTA	32
15.	LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA	33
16.	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	34
17.	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	36
18.	TASEEN LIITETIEDOT	38
19.	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	45
20.	KIRJANPIDON KIRJAT JA TOSITELAJIT 2019	46
21.	TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET	47
22.	TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	47

1. AMMATTIKORKEAKOULUTOIMINTA JA ARVIO TOIMINNAN KEHITTYMISESTÄ

1.1. Strategian mukaisella tiellä

Hamkin strategian määrävuosi 2020 lähestyy. Strategian keskeisimmät tavoitteet liittyivät koulutuksen uudistamiseen ja tutkimusyksiköiden perustamiseen. Näitä tuettiin vahvalla osaamisen kehittämisellä. Kun arvioidaan strategian onnistumista, voidaan todeta, että pääsääntöisesti alun perin asetetut tavoitteet ovat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta täyttyneissä. Kun samalla huomioidaan Opetus- ja kulttuuriministeriön laatima Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030, huomataan että HAMK 2020 strategia vastasi suurilta osin tähän uuteen tiennäyttäjään.

Vuoden 2019 alussa julkistettiin uusi strategia HAMK 2030. Uudessa strategiassa kunnianhimon tasoa on edelleen lisätty, tavoitetta kirkastettu, profilointia parannettu ja osaaminen on nostettu entistä enemmän keskiöön. Strategian mukaisesti kehittämisen päälinjaukset ovat osaaminen, tieto, kansainvälisyys sekä yrittäjäyys ja yhteistyö. Tavoitteena on synnyttää soveltavan tutkimuksen ja työelämää uudistavan osaamisen korkeakoulun.

Erityisenä kohokohtana vuonna 2019 voidaan pitää kahden kansainvälisen arvioinnin tulosta. Times Higher Education Ranking'ssa HAMK sijoittui 250 parhaan korkeakoulun joukkoon Euroopassa (osallistujia yli 1 400). Korkeakoulujen Kestävän kehityksen ranking'ssa Green Metric'ssa HAMK sijoittui maailmassa sijalle 87. Tämä kertoo hyvästä työstämme koulutuksen kehittämisessä ja kestävien arvojen edistämisessä.

Strategiakaudella HAMKin tutkimusyksiköt HAMK Bio, HAMK Edu, HAMK Smart ja HAMK Tech ovat kehittyneet suotuisaan suuntaan. Niiden asiakasverkostot ovat laajat ja tutkimuksen taso on kehittynyt asiakkaita hyödyntävään ja samalla tutkimuksellisesti korkeatasoisempaan suuntaan. Tutkimusyksiköiden henkilöstön ytimen muodostavat tutkijayliopettajat. He vastaavat toiminnaltaan ja pätevyyksiltään yliopistosektorin professoreita. Vuoden loppuun mennessä saavutettiin tavoitteen mukainen määrä tutkijayliopettajia, 30.

Huolimatta aikaisemmin tehdyistä merkittävistä rahoituksen leikkauksista, HAMKin tulos on säilynyt positiivisena. Tarkan strategiapohjaisen ja osallistavan johtamisen myötä HAMK on pystynyt vahvaan kehittymiseen. Tässä on keskeistä ollut henkilöstön vahva sitoutuminen.

1.2. Strategian toteutumisen arviointi



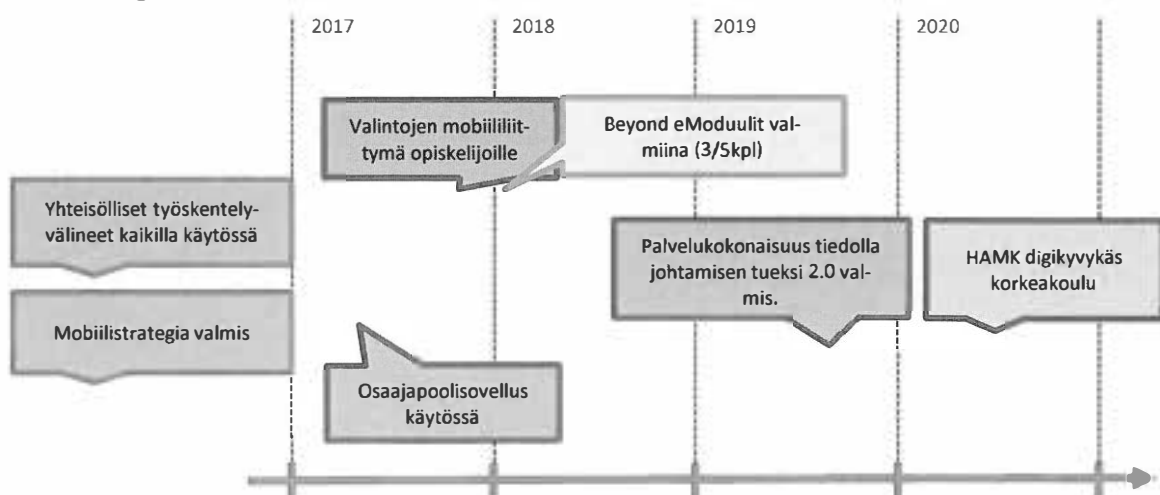
Koulutuksen kehittäminen on edennyt strategian mukaisesti. Uudet koulutusohjelmat – Computer Applications ja hevostradenomikoulutus alkoivat vuoden 2019 aikana. Englanninkielinen biotalousinsinöörinkoulutus – Bioeconomy Engineering suunniteltiin ja se alkaa vuoden 2020 alussa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama ja viiden ammattikorkeakoulun toteuttama AMK-koodarikoulutus aloitettiin.

Beyond eModuuleita on valmiina 3/5. Tavoitteen vauhdittamiseksi on tehty Beyond-liittouman yhteinen projektisuunnitelma. Strategisessa kumppanuustapahtumissa on edelleen fokusoitu toimintaa.

Substanssipohjaisten YAMK-ohjelmien rakenne on valmis ja ensimmäinen tutkimusyksikön kanssa yhteistyössä tehty YAMK-ohjelma ”Tietojohtaminen ja älykkäät palvelut” on aloitettu syksyllä 2019. Alkuperäinen tavoite 2019 on viivästynyt, koska koko YAMK-toteutusrakenne on yhtenäistetty vuoden 2019 aikana. Sopimusneuvotteluissa tullaan esittämään merkittävää YAMK-tutkintokaton nostoa.

Digitalisoituminen

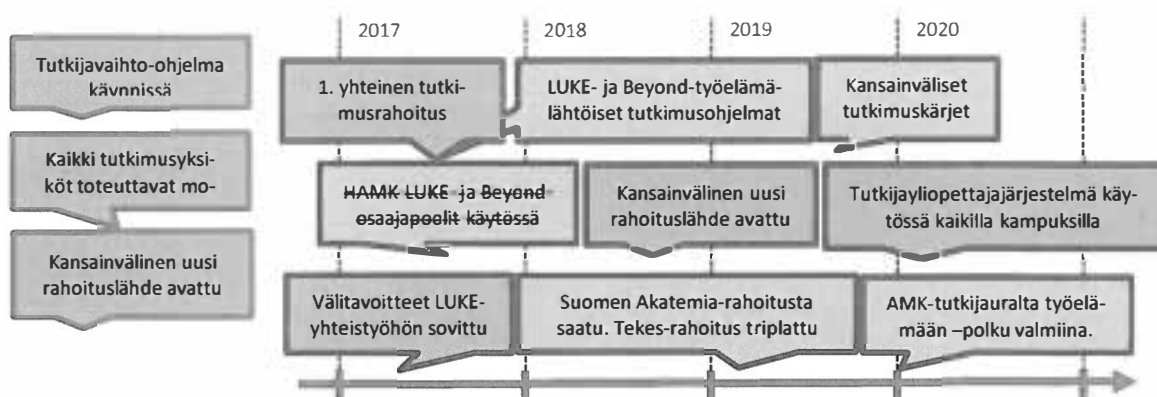


Palvelukokonaisuus tiedolla johtamisen tueksi 2.0 on valmis. Tiedolla johtamisen työkaluja on personoitu - käytössä on profiilit MyBi, BossBi ja LeaderBi.

Lead-tiimin tuella on valmistuneet ensimmäiset prototyypit emoduuleista. Yhden moduulin esittelytraileri valmistui vuoden lopussa (finanssiliiketoiminta).

Opiskelijoiden ja opettajien keskeiset työympäristöt ovat valmistuneet (Peppi ja Pakki). Moodle on päivittynyt uuteen versioon nimeltä Learn. Strategiakaudella on uudistettu myös keskeisiä hallinnon digitaalisia tietojärjestelmiä (mm. sähköinen työ-sopimus).

Työelämälähtöinen tutkimus



Beyond-liittouman toiminta on kehittynyt odotettua hitaammin. Vuoden 2019 toteutettiin HAMKissa yhteinen tutkimusseminaari. Vuoden aikana järjestettiin myös strategiaseminaari Feevalessa. Yhteistyö on tuottanut useita tieteellisiä ja populaarisia julkaisuja. Sovitusti yhteinen kansainvälinen tutkimusyksikkö tulee käynnistymään vuoden 2020 aikana. Liittoumassa on selvitetty yhteisen tohtoritutkinnon mahdollisuuksia.

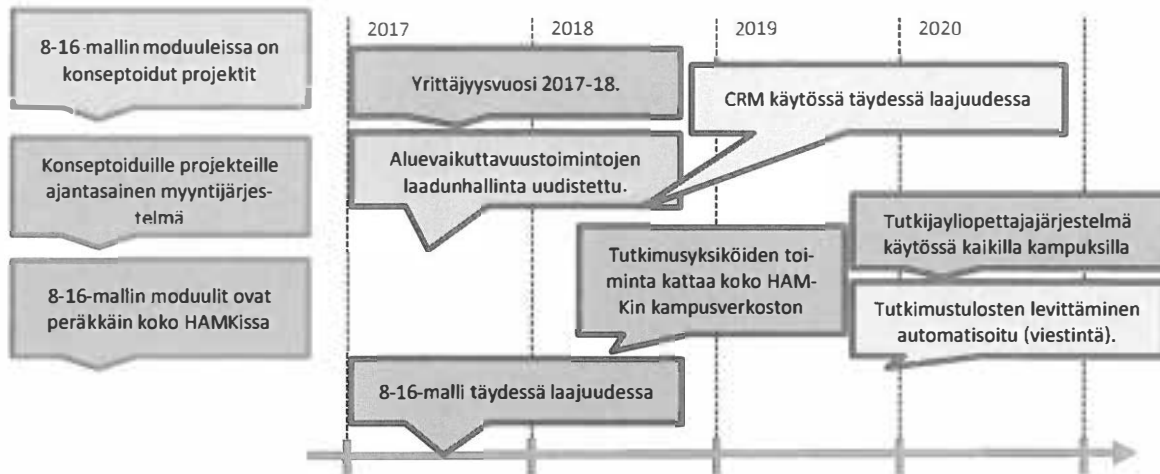
Vuonna 2019 HAMK sai Suomen Akatemian rahoituksen. HAMKille myönnettiin toinen TKI-toiminnan profilaatorahoitus OKM:stä. Näin ollen profilaatiohankkeiden yhteisvolyyymi on 2,5 M€. Tekes eli Business Finland rahoitus ei lisääntynyt.

Ammatillinen tohtorikoulutus on edelleen työn alla. Tutkimusyksiköissä on annettu ohjausta tohtorikoulutettaville.

Vuoden 2019 loppuun mennessä tutkijayliopettajia on 29 kpl ja näistä osa on käynnistyneissä urapolkujärjestelmissä.

Luke-Beyond käytännön yhteistyö on edennyt hankepohjaisesti. Tehty hanketoiminta on HAMKin tutkimusohjelmien ja profiilin mukaista. Toimintakohtaiset osaajapoolit eivät ole osoittautuneet tässä kohtaa tarpeellisiksi. HAMKin tutkimusyksiköihin on rakennettu yli HAMKin rajojen profiilin mukaiset osaajapoolit. Tätä toimintaa tullaan laajentamaan niin, että se sisältää mm. alumnit.

Aluevaikuttavuus ja työelämän lähipalvelut

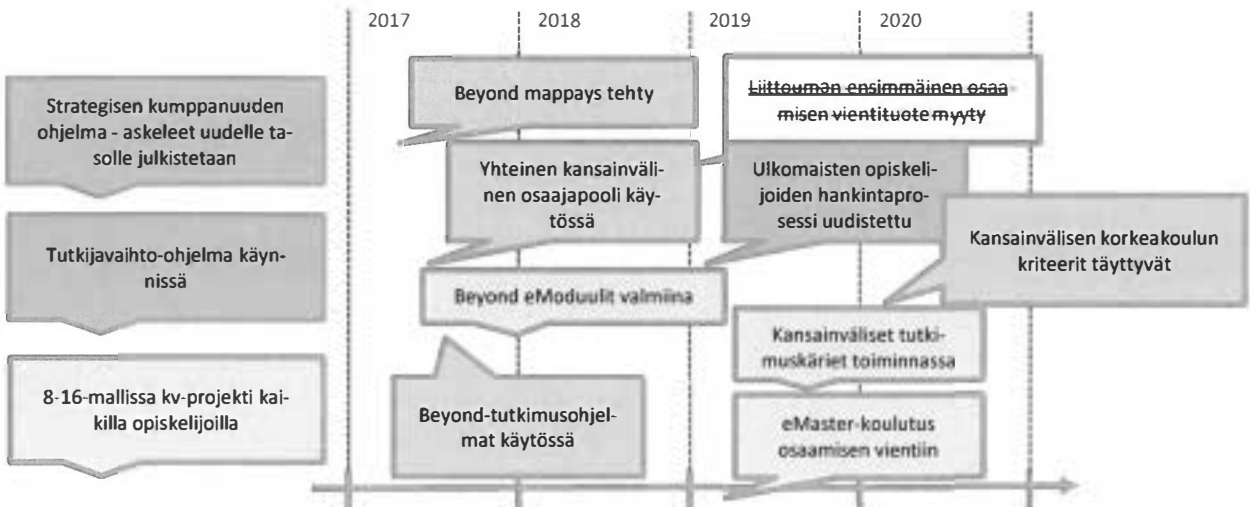


Asiakkuuden hallintajärjestelmä otettiin käyttöön moduuliprojektien työelämysuh-teiden hallintaan ja seurantaan.

Yrittäjyyden edistämistä tuetaan yhteisillä yrittäjyyskonsepteilla, joista ensimmäiset otettiin käyttöön muutamissa koulutusvastuissa.

Tutkimustulosten levittäminen mediaan ja sidosryhmille on tehostunut merkittä-västi. Erillistä automatisoitua viestintäjärjestelmää ei nähdä tarpeelliseksi.

Kansainvälisyys



Osaamisen vienti on laajentunut uusille markkinoille. Lukukausimaksullisten opiske-lijoiden määrä on kasvanut. Lukukausimaksullisten opiskelijoiden hankinta on edel-leen kehittynyt, mutta haasteita aiheuttavat opiskelijoiden maahantuloon liittyvät ongelmat.

Tavoitetta "Kv-projekti kaikilla opiskelijoilla" on siirretty vuodelle 2020.

Liittouman ensimmäinen osaamisen vientituote on poistettu liittouman tavoitteista.

Henkilöstö ja johtaminen



Vuonna 2019 toteutettiin kognitiivisen ergonomian hanke. HAMK sai työsuojelurahastosta rahoituksen vertaisryhmämentoorintihankkeelle. Hanke kohdistuu erityisesti esimiestyöhön.

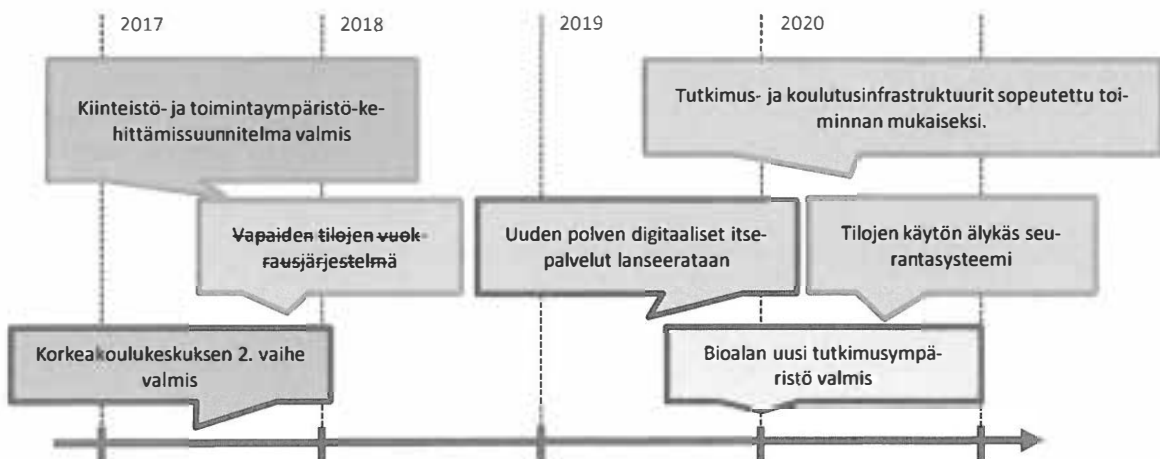
HAMK 100 valmennukset ovat jatkuneet, erityisenä kohteena on opettajan digitaaliset valmiudet.

Henkilöstön kehittämisspäivät toteutettiin Vierumäellä elokuussa 2019.

HAMKissa otettiin käyttöön "Terve työpaikka -pulssikysely". Kyselystä saatavia tietoja käytetään työterveydessä työyhteisön ja johtamisen tarpeiden arviointiin.

Uuden henkilöstörakennemallin mukaista rakennetta on aloitettu toteuttamaan.

Talous ja tilat



HAMK harjoittaa vapaiden tilojen vuokraamista mahdollisuuksien mukaan myös ulkopuolisille toimijoille.

Tarpeettomien rakennusten myyntiprosessia on valmisteltu aloittamalla kiinteistöjen lohkomistoimenpiteet. Vapaita tiloja on vuokrattu muille toimijoille pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla.

Riihimäen kampuksen henkilöstötilat uudistettiin monitilatoimistoiksi yhdessä henkilöstön kanssa ja opetus- ja tutkimustiloja päivitettiin mm. Riihimäen seudun robotiikkaprofiilin mukaiseksi.

Hämeenlinnan korkeakoulukeskuksen valmistuivat tilat Design Factoryn ja Fat labin käyttöön.

HAMK Bio tutkimusyksikkö siirtyi korkeakoulukeskuksen B-rakennukseen. Muuttoon liittyvä laboratoriolaitteiston investointikokonaisuus toteutuu vuoden 2020 aikana suunnitellusti.

1.3. Koulutuksen ja tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi

Alueen ainoana korkeakouluna HAMKilla on erityinen rooli yhteiskunnallisena vaikuttajana. Koulutuksen moduulien työelämäprojekteja toteutettiin useita kymmeniä. Näiden hyöty näkyy asiakkaiden toimintojen kehittymisessä mutta myös opiskelijoiden oppimisessa. HAMKin ulkopuolinen TKI-rahoitus kasvoi ja on nyt suurempi kuin koskaan aiemmin, luoden aluekehitykseen merkittävän lisäyksen. Tutkimusosaamisen kasvusta kertovat saadut Horizon 2020 ja Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen rahoitukset. Alueen yritykset osallistuivat hanketoimintaa ja sen rahoitukseen. Tuloksia julkaistiin tiede- ja ammattijulkaisuissa sekä eri viestimissä. Alueen koulutustason kohottamiseen liittyen kehiteltiin ammatilliseen tohtorin tutkintoon tähtäävää tutkimusta- ja koulutusta yhdessä kansainvälisten yliopistokumppanien kanssa.

Tilikauden aikana HAMKin tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhteyttä vahvistettiin seutukuntien elinkeinostrategioiden mukaiseen suunnittelu ja kehittämistyöhön (mm. alueellinen ekosysteemityö). Tämä näkyi hamkilaisten asiantuntijoiden aktiivisena osallistumisena ja jopa vetovastuina.

Vieraskieliset lukukausimaksulliset ohjelmat muodostavat HAMKille uuden mahdollisuuden alueen osaamistarpeen ja kasvun hallintaan. Vieraskielisiä koulutusohjelmia rakennettiin tiiviissä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa, sovittaen ne em. elinkeinostrategioihin. Yhteistyö on erittäin merkittävä tekijä, jotta opiskelijoille tarjottavat palvelut (asuminen, harrastukset ym.) sekä työ- ja harjoittelupaikat kohtaisivat toisensa. Uusien vieraskielisten tutkintojen kautta HAMK tuottaa Suomeen myös pysyvää koulutettua ja Suomea kansainvälistävää työvoimaa.

1.4. Ympäristötekijät

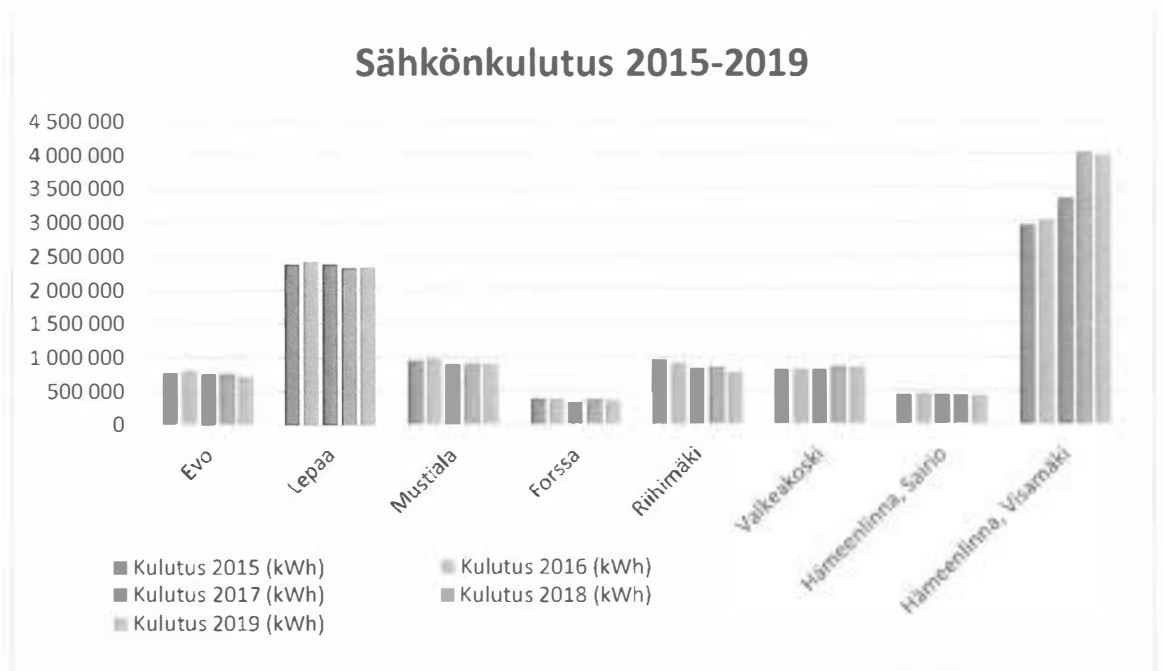
HAMK on sitoutunut kestävän kehityksen ja vastuullisuuden edistämiseen toiminnassaan. Keväällä 2019 päätettiin Green Metric World University Ranking osallistumisesta. Kyselyyn osallistui kaikkiaan 780 korkeakoulua ympäri maailmaa. Pitkä historia kestävän kehityksen edistämisestä edesauttoi hyvässä menestyksessä mutta laaja-alainen kysely paljasti myös kehityskohteita.

Aihekokonaisuudet ja sijoitus oli seuraava:

	<i>Sijoitus kotimaassa</i>	<i>Sijoitus kansainvälisesti</i>
Kampusten infra	1	53
Energia ja ilmastonmuutos	2	54
Jäte	5	127
Vesi	4	160
Liikenne	4	312
Koulutus ja tutkimus	2	98
<i>PAINOTETTU SJOITUS</i>	3	87

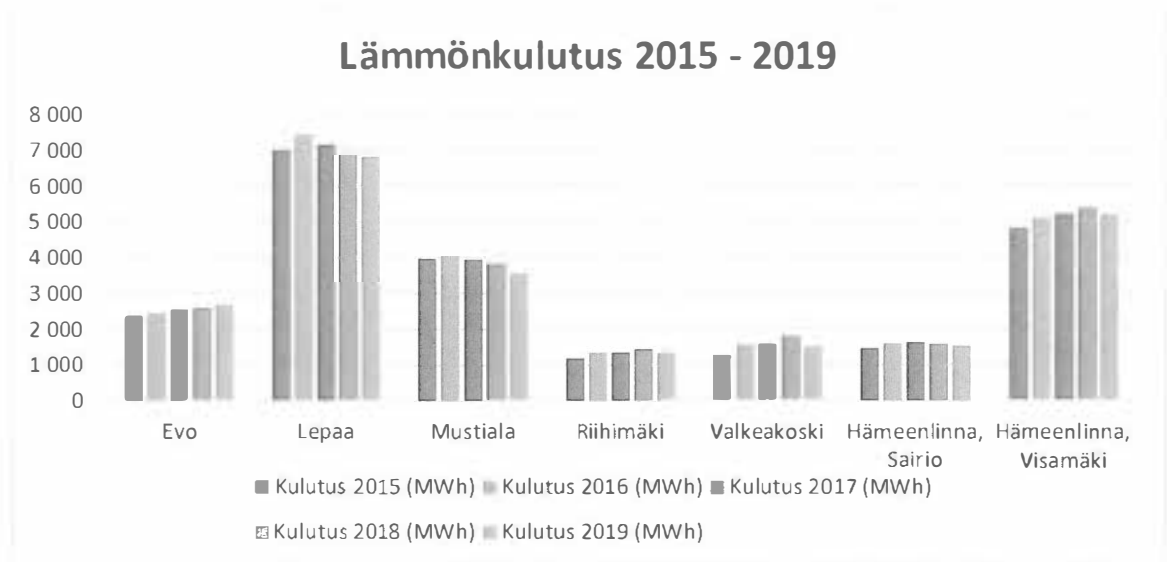
Kestävän kehityksen ohjelmaa aloitettiin laatimaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Ohjelma valmistuu 2020. Ohjelma perustuu YK:n kestävän kehityksen ohjelmaan 2030. HAMKin ohjelman tavoitteena on löytää hyödyllisiä ratkaisuja ja vahvistaa vastuullista toimintakulttuuria. Aiheesta pidettiin kaksi avointa seminaaria, joissa keskusteltiin ja kehitettiin toimintaa.

Kaksi merkittävintä ympäristöön vaikuttavaa tekijää ovat sähkön ja lämmön kulutus. Käytetty sähkö oli 100 % uusiutuvaa energiaa (vesi ja tuuli). Sähkön kokonaiskulutus oli 10 270 MWh jakautuen alla olevan taulukon mukaisesti kampuksittain. Vuonna 2019 kulutus väheni 189 MWh (-1,84%) edelliseen vuoteen verrattuna.



KUVA 1 Sähkönkulutus kampuksittain vuosina 2015-2019

Vuonna 2019 lämpöenergian kulutus oli yhteensä 22 486 MWh. Lämmön kulutus väheni 938 MWh (-4,17 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Evolla, Lepaalla ja Mustialassa lämpö tuotetaan omilla hakelämpölaitoksilla. Lämpöenergian tuotanto tältä osin on täysin uusiutuvaa. Oman metsänhoidon keräämällä energiapuulla tuotettiin 1 206 MWh lämpöenergiaa.



KUVA 2 Lämmönkulutus kampuksittain vuosina 2015- 2019

1.5. Koulutuksen ja tutkimuksen määrälliset toteutumat

HAMK	Tulos 2018	Tulos 2019
1.Tutkinnot (40%)	1034	1099
2.55 op suorittaneet (23%)	3670	3763
3. Avoin amk (op) (5%)	12 861	14310
4.Opettajan pätevyydet (2%)	417	403
5.Valmistuneet työlliset (4%)	*	*
6. AVOP-palaute, suluissa vastaajamäärä (3%)	127 944	140 371**
7.Kansainvälinen opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus (2%)	8112	8056
8.Ulkopuolinen tk-rahoitus (1000 €) (8%)	6029	7482
9.Yamk-tutkinnot (4%)	194	192
10.Julkaisut (2%)	230	215**
11.Henkilöstövaihdot (1%)	2669	2670

Lähteet:

*Tuloksia ei ole julkistettu

**Alustava

AMK-tutkinnot ohjauksen aloit- tain	OKM-sopimuksen tavoite 2017-2020	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Taiteet ja kulttuurialat, kasva- tusalat, yhteiskuntatieteet	45	51	38	48
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	255	267	240	281
Liiketalous, hallinto ja oikeustie- teet ja palvelualat	175	190	177	176
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	560	500	579	594
Yhteensä	1035	1008	1034	1099
YAMK-tutkinnot				
Suoritetut YAMK tutkinnot	140	181	194	192
Ammatillinen opettajankoulutus				
Suoritetut pätevyudet	400	446	417	403

Koulutukseen liittyvistä rahoitusmittareista suoritettujen tutkintojen määrä nousi edelliseen vuoteen nähden, sen sijaan suoritettujen opettajapätevyyksien määrä laski. 55 opintopistettä suorittaneiden määrät ja avoimen amk opintopistetuotos nousivat edellisestä vuodesta. Opiskelijapalaute parani mm. vastaajien määrän kasvun takia. Kansainvälisen opiskelijavaihdon määrä laski. Työllistymisen mittaritietoja uupuu HAMKista riippumattomista syistä.

Tutkimuksen kokonaisuuteen liittyvistä mittareista ulkopuolinen rahoituksen ennustetaan kasvavan (lopullinen tieto uupuu) ja YAMK tutkintojen määrä laski hieman. Tuotettujen julkaisujen määrä laski. Henkilöstön liikkuvuus pysyi samalla tasolla edelliseen vuoteen nähden.

Rahoitushakemuksia on valmisteltu tilikauden aikana laajassa yhteistyössä strategisten kumppaneiden ja muiden yhteistyötahojen sekä HAMKin tutkimusyksiköiden kanssa. HAMK oli mukana noin 70 rahoitushakemuksessa, mikä on selkeästi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tähän on vaikuttanut suuresti lähestyvän EU:n ohjelma-kauden päättyminen, joka vähensi rahoitushakujen määrää huomattavasti jo vuonna 2019. Etenkin loppuvuonna hakemuksia lähetettiin selvästi tavallista vähemmän. Vuoden 2019 aikana valmistelluista rahoitushakemuksista myönteisen päätöksen on tilinpäätöshetkellä saanut 22 hanketta. Näiden ulkopuolinen rahoitus on noin 3,0 M€ jakautuen vuosille 2020-2022. Tässäkin tapahtui selvä pudotus, sillä vuonna 2018 vastaava luku oli 5,2 M€. Joiltakin hankehakemuksilta puuttuu vielä rahoituspäätös tilinpäätöshetkellä.

HAMKin keskimääräinen hakemusten hyväksymisprosentti päätöksen saaneissa hakemuksissa oli 35 %, kun vuonna 2018 se oli 58 %. Tähän osasyynä on vähäisempi jaettavana olleen rahoituksen määrä hankehauissa, jolloin harvempi hakemus hyväksyttiin rahoitettavaksi. Hankesalkun koko vuoden 2019 lopussa on n. 18 M€ ja siinä on noin 120 toimivaa hanketta.

HAMKin TK-toiminnasta vastaa neljä tutkimusyksikköä.

2. HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN

Vuosi 2019 nimettiin Aivotyön teemavuodeksi. Saimme vuoden 2018 Kunnalliselta eläkevakuuttaja (KEVA) työelämän kehittämisrahaa Kognitiivisen ergonomian kehittämiseen. Hankkeen tavoitteena oli yhdessä Terveystalon asiantuntijoiden kanssa luoda organisaation toimintatapa, jolla pyritään ennalta ehkäisemään tietotyön aiheuttamaa kognitiivista kuormitusta. Hankkeen tuloksena työstettiin yhteisiä pelisääntöjä työn keskeytymisen sekä häiriöiden vähentämiseksi kuin myös työstä palautumisen tueksi.

Vuoden 2018 toteutetun Parempi Työyhteisö -kyselyn satona tuotimme ja jaoimme Fiksu työkaveri -huoneentauluja toimipisteisiin. Huoneentaulun tarkoituksena on muistuttaa meitä toisten huomioimisesta ja hyvästä käytöksestä myös kiireen keskellä.

Vuoden 2019 henkilöstöpäiviä vietettiin 20.-21.8.2019 Vierumäellä. Päivien ohjelma ja aktiviteetit rakentuivat teeman mukaisesti ”Yhdessä tekemällä rakennetaan HAMKn tulevaisuus”. Yhdessä tekeminen alkoi jo ennen henkilöstöpäiviä, kun opiskelijat kehittivät, Tietojenkäsittelyn ICT-projektimoduulissa, Henkilöstöpäivä-applikaation. Applikaation kautta osallistujille informoitiin ohjelma, kuljetukset, majoituspaikka, liikunta-aktiviteetit sekä yleisiä tiedotteita. Applikaatio toimi myös karttana sekä näytti #myhamk -julkaisut Instagramista.

Vuonna 2019 henkilöstön osaamista kehitettiin HAMK100-henkilöstövalmennusten avulla. Valmennuksia tarjottiin viidellä osaamisalueella: 1) uudistuva korkeakoulupedagogiikka, 2) digipedagoginen osaaminen, 3) tutkimusosaaminen, 4) kansainvälisyysosaaminen ja 5) työelämäosaaminen. Osaamisalueet liittyvät HAMKin strategiaan tavoitteisiin eli valmennusten avulla on kehitetty henkilöstön osaamista strategisesti merkittävillä osaamisalueilla. Valmennuksia järjestettiin ja osallistumiskertoja oli eniten digipedagogisen osaamisen alueella (96 valmennusta, 603 osallistumiskertaa). Korkeakoulupedagogiikan alueella järjestettiin 4 valmennusta, joihin osallistumiskertoja oli 72. Tutkimusosaamiseen alueella valmennuksia oli 16 ja osallistumiskertoja 210, kansainvälisyysosaamisen alueella valmennuksia oli 5 ja osallistumiskertoja 16 sekä työelämäosaamisen alueella valmennuksia 3 ja osallistumiskertoja 37.

Lisäksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua HAMKin koulutuksen kehittämishankkeiden webinaareihin, joita ovat järjestäneet eAMK- (22 webinaaria), OHO- (13 webinaaria), KOPE- (7 webinaaria), Työpeda (4 webinaaria) ja Open merkit -hankkeet (1 webinaari). Yhteensä webinaareja on ollut 47. Webinaarit ovat käsitelleet erityisesti korkeakoulupedagogiikkaan liittyviä teemoja.

HAMK EDU -tutkimusyksikkö ja HAMKin henkilöstöpalvelut saivat Työsuojelurahastolta tutkimusrahoituksen vuosille 2020-2023, jonka turvin pilotoidaan esihenkilöasemassa työskenteleville vertaisryhmämentorointia. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää vertaisryhmämentoroinnin edellytyksiä tukea esihenkilöiden ammatillista kasvua ja työhyvinvointia.

Hämeen ammattikorkeakoulun henkilöstömäärä oli vuoden 2019 lopussa 674 henkilöä, joista miehiä oli 257 ja naisia 417. Vakituista henkilöstöä näistä oli 483 ja määräaikaisia 191. Henkilöstön keski-ikä vuoden 2019 lopussa oli 46,87 vuotta. Sairauspoissaoloprosentti vuonna 2019 oli 6,87 (sairauspoissaolojen lukumäärä/htv). Vuonna 2019 Hämeen ammattikorkeakoulussa tehtiin 580,25 henkilötyövuotta (htv).

3. YHTIÖN HALLINTO JA OSAKEPÄÄOMAN ERITTELY

Ammattikorkeakoulun hallitus vastaa sille laissa säädetyistä korkeakoulun autonomi-
aan liittyvistä tehtävistä. Yhtiön hallitukselle kuuluvat ylläpitäjähallinnon tehtävät.

Hallituksen kokoonpano 1.1.2019 - 30.6.2019

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Tarja Filatov ja varapuheenjohtajina
Kai Muukkonen ja Kai Heimonen. Muut hallituksen jäsenet olivat Jouni Mäkelä, Jenna
Kankaanpää, Pirkko Lokinperä, Mika Laine, Laura Vainio ja Emma Kokkonen.

Hallituksen kokoonpano 1.7.2019 – 31.12.2019

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Tarja Filatov ja varapuheenjohtajina
Kai Muukkonen ja Kai Heimonen. Muut hallituksen jäsenet olivat Jouni Mäkelä, Jenna
Kankaanpää, Minna Nissilä, Mika Laine, Laura Vainio ja Johannes Asikainen.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Pertti Puusaari ja toimitusjohtajan sijaisena va-
rarehtori Janne Salminen. Yhtiön tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy. Vas-
taavana tilintarkastajana on toiminut Päivi Rintala.

Osakepääoman erittely omistajakunnittain:

Omistaja	%-osuus	Kpl	Arvo 31.12.2019
Forssa	12,153	12	4.947.582,86
Hämeenlinna	44,124	44	17.962.809,98
Riihimäki	19,742	20	8.036.977,28
Valkeakoski	20,291	20	8.260.486,81
Tammela	2,460	3	1.001.500,00
Hattula	1,229	1	500.500,00
Yhteensä	100,00	100	40.709.856,93

4. YHTIÖN TILAN JA TULOKSEN ARVIOIMINEN

Olenaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiön liiketulos rahoitustuotoilla huomioituna oli tavoitteen ja budjetoidun mukaisesti positiivinen. Tilikauden tulokseen kirjattiin ensimmäisen kerran myös sijoitukset niiden käypään arvoon, mikä nosti tilikauden tuloksen reilusti positiiviseksi. Tuloksen ennustettavuudessa on menty edelleen eteenpäin. Taloudellinen tila on vakaa.

Investointeja toteutettiin budjetoidun mukaisesti. Suurimpana yksittäisenä Riihimäen opetus- ja laboratoriotilojen valmistuminen.

Varainkeruuvaroja käytettiin budjetoidun ja suunnitellun mukaisiin kohteisiin, joita olivat Robotiikka ja 3 D-teknologioiden oppimis- ja tutkimusympäristöjen kehittäminen, rakennus ja yhdyskuntatekniikan ja Bio- ja elintarviketekniikan koulutusympäristöjen kehittäminen, kansainvälistymisen edistäminen sekä kestävän kehityksen elinkaariarviointitaitojen ja -osaamisen edistäminen.

Toiminnan ja talouden tilanne 31.12.2019 Hämeen ammattikorkeakoulukonsernissa

Hämeen ammattikorkeakoulukonserniin kuuluu emoyhtiö Hämeen ammattikorkeakoulu Oy, ja sen 100%:sti omistamat tytäryhtiöt Hämeen ammatti-instituutti Oy sekä vuonna 2019 perustettu HAMK Akatemia Oy.

Konsernin toimintavuoden 2019 (suluissa v. 2018 luvut) liikevaihto ja muut toimintatuotot olivat yhteensä 59,4 (57) miljoonaa euroa.

Konsernin toimintakuluista suurimman erän muodostivat henkilöstökulut yhteensä 39,5 (-37,3) miljoonaa euroa. Muut toimintakulut muodostuivat aineista, tarvikkeista ja ulkopuolisista palveluista -3,1 (-3,0) miljoonaa euroa, suunnitelman mukaisista poistoista -3,8 (-4,1) miljoonaa euroa ja toiminnan muista kuluista -12,9 (-12,6) miljoonaa euroa.

Konsernin sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä sisältää vuoden 2019 tilinpäätöksestä alkaen sijoitusten käyvän arvon muutoksen, millä on jatkossa merkittävä vaikutus konsernin tulokseen. Vuoden 2019 varainhankinnan tuotot ja kulut olivat yhteensä 25 000 € (590 000 €) ja sijoitus- ja rahoitustuotot ja kulut olivat 1,1 M€ (292 t€).

Konsernin tilikauden tulos oli 1 276 504,74 € (342 545,97 €)

Konsernin rahoituslaskelmassa investointien rahavirrat olivat yhteensä 10,1 (-2,2) miljoonaa euroa.

Konsernin vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat erinomaiset. Konsernin omavaraisuusaste oli 87%.

Hämeen ammattikorkeakoulukonserni kasvoi vuoden 2019 aikana toisella tytäryhtiöllä, kun Hämeen kesäyliopiston toiminta päätettiin siirtää Hämeen ammattikorkeakoulukonserniin. Vuoden 2019 aikana perustettu HAMK Akatemia Oy toimii kesäyliopistotoiminnan ylläpitäjäyhtiönä. Yhtiön varsinainen toiminta on alkanut vuoden 2020 alusta, mutta perustamistoimet yhtiölle tehtiin vuoden 2019 aikana.

Hämeen ammattikorkeakoulun, Hämeen ammatti-instituutin ja HAMK Akatemian työntekijät kokoontuivat yhteisille henkilöstöpäiville Vierumäelle elokuussa 2019. HAMK Akatemia ei ollut toimintansa puolesta tuossa vaiheessa osa konsernin toimintaa, mutta henkilökunta pyydetiin mukaan, jotta integroituminen uuteen yhteisöön onnistuisi hyvin.

Hämeen ammattikorkeakoulun sijoitustoiminta

HAMKin sijoitustoiminnan 10 M€ salkkua on hoitanut kolmen vuoden ajan OP varainhoito. Vuoden 2019 alussa HAMKin hallitus teki muutoksen HAMKin sijoituspolitiikkaan lisäämällä mukaan vaihtoehtoiset sijoitukset, joita saa olla enimmillään 20 % sijoituskokonaisuudesta. Tämän myötä OP:n sijoitussalkun rakennetta muutettiin ottamalla mukaan vaihtoehtoiset sijoitukset 2 M €:lla (kiinteistösijoitukset) ja vähentämällä vastaavasti korkosijoitusten osuutta.

HAMK hallitus päätti muodostaa myös toisen 10 M € sijoitussalkun. Nordea Markets on hallinnoinut vuosien ajan n. 3 M€ korkosijoitusten/joukkovelkakirjalainojen kokonaisuutta. Vuoden 2019 aikana sijoituskokonaisuutta Nordea Marketsilla kasvatettiin 7 M€:lla lisäämällä Nordea Marketsin kokonaissalkkuun 2 M € vaihtoehtoisia sijoituksia (kiinteistökori), kasvattamalla korkorahastosijoitusten määrää 6 M€:oon sekä lisäämällä 1 M€ osakkeisiin.

Näin Hamkille on muodostunut kaksi 10 M€ sijoitussalkkua, joista toinen on OP Varainhoidon hallussa ja toinen Nordea Marketsin hallussa. Hallitus teki myös päätöksen siitä, mikä on yhtiön varsinaista sijoitustoimintaa. Tätä määrittelyä tarvitaan uuden, vuoden 2019 alussa voimaantulleen OKM koodiston mukaisessa tuloslaskelmassa, jossa varsinaisen sijoitustoiminnan tuotot erotetaan muusta rahoitustoiminnasta. Päätöksen mukaisesti HAMKin varsinaista sijoitustoimintaa ovat nämä mainitut kaksi, alkujaan 10 M€ sijoitussalkkua, joista toinen on OP varainhoidon ja toinen Nordea Marketsin hoidossa.

Sijoitusomaisuus kirjataan käypään arvoon KPL 5:2a§:n mukaisesti ja käyttöön otetaan arvonmäärittysmallit ja –menettelyt. Yllä mainituista sijoituksista OP:n varainhoidon vaihtoehtoiset sijoitukset 2 M€ ja Nordea Marketsin osake- ja korkorahastot (5 M€) sekä vaihtoehtoiset sijoitukset (2 M€) on ovat kaikki sijoitettu kapitalisaatiosopimukseen / vakuutuskuoreen, jolloin niitä ei arvosteta käypään arvoon tilinpäätöstilanteessa.

Sijoitukset luokitellaan käyvän arvon hierarkiamallin mukaisesti kolmeen eri tasoon rahoitusvarojen alkuperäisen hankinnan tarkoituksen perusteella.

Tasolla 1 Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Tämä on sijoitusomaisuudessa yleisin luokka ja HAMKin sijoitusvarallisuus sijoittuu kokonaisuudessaan tähän luokkaan.

Tasolla 2 käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin tietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin ja tasolla 3 käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin tietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon. Hamkilla ei ole sijoituksia tason 2 ja tason 3 luokissa.

VARSINAINEN Sijoitustoiminta	Hankinta-hinta	Markkina-arvo 31.12.2019	Arvo tilinpäätöksessä 31.12.2019	Käyvän arvon muutos (8565)	Omaisuuksilaji
Nordea Markets*					
Korkosijoitukset / Joukkolainat	1 878 939	1 908 954	1 908 954	34 588	Korkosijoitukset
Osakkeet	876 576	923 404	923 404	15 430	Osakesijoitukset
Kapitalisaatiosopimus / 80% korko, 20% osake	4 000 000	4 134 353	4 000 000		Korkosijoitukset
Kapitalisaatiosopimus / 80% korko, 20% osake	1 000 000	1 033 588	1 000 000		Osakesijoitukset
Kapitalisaatiosopimus / kiinteistökori	2 000 000	2 055 522	2 000 000		Vaihtoehtoiset sijoitukset
Nordea Markets yhteensä	9 755 515	10 055 822	9 832 358	50018	
OP Varainhoito					
Korkosijoitukset	6 094 901	6 392 203	6 392 203	297 301	Korkosijoitukset
Osakkeet	2 658 182	2 930 118	2 930 118	271 935	Osakesijoitukset
(käteinen)	4 259	4 259	4 259		
	8 757 343	9 326 580	9 326 580	569 237	
Kapitalisaatiosopimus / kiinteistösijoitukset	2 008 000	2 035 790	2 008 000		Vaihtoehtoiset sijoitukset
Op Varainhoito yhteensä	10 765 343	11 362 370	11 334 580	569 237	
TILINPÄÄTÖS 31.12.2019 YHTEENSÄ	20 520 858	21 418 192	21 166 938	619 255	
Varsinainen sijoitustoiminta omaisuuslajeittain markkina-arvoista laskettuna 31.12.2019					
Korkosijoitukset				58 %	
Osakesijoitukset				23 %	
Vaihtoehtoiset sijoitukset				19 %	
				<u>100 %</u>	

*Salkusta vain joukkolainat ovat vuoden alusta, muu sijoitustoiminta aloitettu 05/2019

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n toimintavuoden 2019 liikevaihto oli yhteensä 53,9 (52,0) miljoonaa euroa.

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n toimintakuluista suurimman erän muodostivat henkilöstökulut -36,0 (-34,0) miljoonaa euroa. Muut kulut muodostuivat materiaaleista ja palveluista -1,2 (-1,1) miljoonaa euroa ja ulkopuolisista palveluista -1,4 (-1,6) miljoonaa euroa, suunnitelman mukaisista poistoista -3,8 (-4,0) miljoonaa euroa ja toiminnan muista kuluista -11,9 (-11,6) miljoonaa euroa. Liikevoitto oli -381 t€ (-211 t) euroa

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n sijoitustoiminnan tuotot ja kulut olivat yhteensä 455 t€. Muun rahoitustoiminnan tuotot ja kulut olivat 32,5 t€ (293 t€). OKM:n uuden koodiston mukaisesti tulosvaikutteisena esitetään jatkossa myös sijoitusten käyvän arvon muutos, joka vuonna 2019 oli 619 t€ (0 €). Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n tilikauden voitto oli 804 766,95 € (79 301,59).

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n rahoituslaskelmassa investointien rahavirrat olivat yhteensä -10 (-2,2) miljoonaa euroa.

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat erinomaiset. Omavaraisuusaste oli 86,96 %.

Talouden tunnusluvut

	Konserni			
	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	59 399 829,89	57 080 216,56	57 396 467,42	57 034 537,09
Liikevaihdon muutos-%	4,06 %	-0,55 %	0,63 %	-4,89 %
Liikevoitto	86 227,02	50 430,84	868 596,29	335 880,53
Liikevoitto-%	0,15 %	0,09 %	1,51 %	0,59 %
Oma pääoma	88 339 634,23	86 576 203,07	85 640 106,10	84 557 240,12
Oman pääoman muutos-%	2,04 %	1,09 %	1,28 %	0,44 %
Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin %**)**))	3,81%/2,84%	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Quick Ratio	1,18	1,85	1,39	3,37
Kassan riittävyys päivissä	64,80	87,17	54,95	76,33
Omavaraisuusaste-%	87,11 %	88,95 %	90,52 %	90,68 %
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	736	690	690	700
Palkat ja palkkiot tilikaudelle	-32 849 295,71	-30 749 956,87	-29 269 670,66	-30 057 441,28

	Emoyhtiö			
	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	53 889 221,74	52 033 210,67	52 225 468,05	51 463 622,94
Liikevaihdon muutos-%	3,57 %	-0,37 %	1,48 %	-4,62 %
Liikevoitto	-381 189,01	-211 241,99	658 114,09	505 106,97
Liikevoitto-%	-0,71 %	-0,41 %	1,26 %	0,98 %
Oma pääoma	87 269 297,70	85 975 554,02	85 306 251,74	84 427 586,48
Oman pääoman muutos-%	1,50 %	0,78 %	1,04 %	0,65 %
Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin %**)**))	3,81%/2,84%	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Quick Ratio	1,04	1,74	1,30	3,63
Kassan riittävyys päivissä	56,10	83,78	51,48	73,13
Omavaraisuusaste-%	87,39 %	88,64 %	90,99 %	91,75 %
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	668	624	612	618
Palkat ja palkkiot tilikaudelle	-29 905 730,90	-27 985 510,03	-26 291 453,67	-26 663 945,70

*) Nordea Markets salkusta vain joukkolainat ovat vuoden alusta, muu sijoitustoiminta aloitettu 05/2019

**) Op Varainhoito / Nordea Markets



5. TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTA

Hämeen ammattikorkeakoulussa tehtiin vuonna 2019 sisäisiä tarkastuksia. Tarkastuksen kohteena olivat konsernin käteiskassat sekä matka- ja kululaskut. Tarkastuksessa ei todettu väärinkäytöksiä. Lisäksi riskienhallintapäällikkö osallistui henkilökunnan tietosuojaosaamisen kouluttamiseen, koska tietosuojaan liittyvät riskien rajaaminen ja poistaminen on oleellinen kehityskohde. Vuonna 2019 aloitettiin projekti, jolla pyritään rajaamaan rahoitusindikaattorien raportointiin liittyviä riskejä. Hallitukselle tehtävän riskienhallinnan raportin päivittäminen aloitettiin. Raportin tarkoitus on tarjota konsernin hallitukselle ajankohtaista tietoa toimintaamme liittyvistä riskeistä. Merkittävimmät riskit liittyvät edelleen kansainvälisten tutkimusryhmien ja tutkimustoiminnan synnyttämiseen sekä suuren kiinteistömässän ylläpitoon.

Vuonna 2018 koottu laadunhallinnan kehittämisryhmä on edelleen edistänyt HAMKin toimintatapojen yhdenmukaistamista sekä vahvistanut toimipisteiden ja toimintojen välisiä yhteyksiä. Seuraava laadunhallinnan auditointi HAMKissa on vuonna 2022 ja kehittämisryhmän tehtävänä on valmistaa organisaatiota seuraavaan auditointiin.

HAMK sijoitussuunnitelman mukaisesti sijoitustoiminnan ensisijainen tavoite on turvata sijoitettavan varallisuuden reaaliarvo ja saada selvästi rahamarkkinatuottoa parempaa tuottoa pitkällä tähtäimellä. Toissijainen tavoite on sijoitusvarallisuuden reaaliarvon kasvattaminen. Lähtökohtana on, että pitkäaikaisen sijoitussalkun pääomaa käytetään pääasiassa investointeihin. Vuoden 2019 aikana sijoitussalkku on kehittynyt sijoituspolitiikassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Riskejä sijoitustoiminnassa pyritään hallitsemaan hajauttamalla sijoitukset useaan eri sijoitusluokkaan (korkosijoitukset, osakkeet, vaihtoehtoiset sijoitukset), yksittäisen sijoituksen osuus saa olla korkeintaan 10 % sijoitussalkusta. Riskiä hajautetaan myös käyttämällä kahta eri salkunhoitajaa.

6. ODOTUKSET TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITTYMISESTÄ

Vuoden 2020 budjetissa on arvioitu liikevaihdon ja muiden toimintatuottojen kasvavan lähes 3,9 miljoonalla vuoden 2019 (53,9 M€) toteutumaan verrattuna. Perusrahoitus kasvaa budjettivuonna 2020, 2,9 M€ vuoteen 2019 verrattuna.

Euroopan unionin rakennerahaston hankekausien taite tulee aiheuttamaan haasteita tutkimusyksiköiden rahoituksen kasvulle, mutta mm. uusien rahoituslähteiden etsimisen ja käyttöönoton myötä hanketoiminnan uskotaan edelleen kehittyvän vuodesta 2019. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan kokonaisuuden odotetaan kasvavan 0,7 M€ vuoteen 2019 verrattuna.

Kansainvälistymistä ja korkeakoulun osaamispääoman kasvattamista sekä korkeakoulun vaikuttavuutta vahvistaaksemme sekä kansainvälisen koulutusviennin että lukuvuosimaksullisten tutkintokoulutettavien määrän odotetaan kasvavan merkittävästi vuodelle 2020.

Tilikauden tuloksen osalta pyritään maltilliseen positiiviseen tulokseen.



Strategia HAMK 2030 on ollut käytössä vuoden 2019 alusta. Strategia esiteltiin henkilöstölle tammikuussa 2019 ja sidosryhmille helmikuussa 2019. Strategian toimeenpanoon liittyvien tavoitteiden määrittelytyön pohjalta saatiin valmiiksi yksikkökohtaiset tavoitteet vuosille 2019-2024, jotka on edelleen jalkautettu henkilöstölle mm. henkilökohtaisissa kehityskeskusteluissa.

7. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Yhtiön tarkoitus ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n tilikauden voitto 804 766,95 € euroa siirretään edellisten tilikausien voittovaroihin.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 1.1.2019–31.12.2019

HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU OY KONSERNILASKELMAT

8. KONSERNI TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIKEVAIHTO	59 399 829,89	57 080 216,56
KULUT		
Henkilöstökulut	-39 500 667,02	-37 323 513,89
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 834 321,78	-4 141 674,91
Muut kulut		
Materiaalit ja palvelut	-1 456 813,35	-1 359 904,57
Ulkopuoliset palvelut	-1 622 689,63	-1 639 758,33
Toiminnan muut kulut	-12 899 111,09	-12 566 984,02
KULUT YHTEENSÄ	-59 313 602,87	-57 031 835,72
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	86 227,02	48 380,84
Varainhankinta-, sijoitus- ja rahoitustuotot ja -kulut		
Varainhankinnan tuotot ja -kulut	25 000,00	590 001,00
Sijoitustoiminnan tuotot ja -kulut		
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut netto	454 957,31	0,00
Käyvän arvon muutos	619 254,99	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustoiminta tuotot ja kulut netto	32 958,80	292 408,64
Varainhankinta, sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	1 132 171,10	882 409,64
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 218 398,12	930 790,48
Tilinpäätössirrot		
Sidottujen rahastojen muutos		
Sidottujen rahastojen lisäys	-25 000,00	-590 001,00
Sidottujen rahastojen vähennys	89 375,73	0,00
Sidottujen rahastojen muutos	64 375,73	-590 001,00
Tuloverot	-6 269,11	1 756,49
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 276 504,74	342 545,97

9. KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	492 470,79	500 196,73
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	492 470,79	500 196,73
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	780 477,53	780 477,53
Rakennukset ja rakennelmat	57 400 308,89	59 895 292,33
Koneet ja kalusto	2 882 816,94	2 766 446,67
Muut aineelliset hyödykkeet	52 018,26	52 018,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 119 440,47	1 343 939,04
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	64 235 062,09	64 838 173,83
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	83 116,90	94 217,84
Muut saamiset	21 324 831,58	13 453 862,80
Sijoitukset yhteensä	21 407 948,48	13 548 080,64
Pysyvät vastaavat yhteensä	86 135 481,36	78 886 451,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	245 462,32	214 333,01
Keskeneräiset tuotteet	55 033,32	59 028,62
Valmiit tuotteet / Tavarat	23 151,28	29 670,13
Vaihto-omaisuus yhteensä	323 646,92	303 031,76
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 219 467,19	1 124 091,31
Muut saamiset	0,00	839 073,61
Siirtosaamiset	3 246 367,90	2 580 281,85
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 465 835,09	4 543 446,77
Rahat ja pankkisaamiset	10 490 131,00	13 594 261,90
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	15 279 613,01	18 440 740,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	101 415 094,37	97 327 191,63

VASTATTAVAA**Oma pääoma**

Osakepääoma	40 709 856,93	40 709 856,93
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	43 993 918,65	43 427 366,50
Muut sidotut rahastot	512 425,27	590 001,00
Ed. tilikausien voitto (tappio)	1 846 928,64	1 504 382,67
Tilikauden voitto (tappio)	1 276 504,74	342 545,97
Oma pääoma yhteensä	88 339 634,23	86 574 153,07

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset	80 000,00	0,00
----------------------	------------------	-------------

Vieras pääoma**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Muut velat pitkäaikaiset	312 255,57	929 589,14
--------------------------	------------	------------

Lyhytaikainen vieras pääoma

Saadut ennakot	1 745,00	2 435,00
Ostovelat	2 963 504,65	1 555 759,61
Muut velat	1 940 256,58	1 397 374,46
Siirtovelat	7 777 698,34	6 867 880,35

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 683 204,57	9 823 449,42
--------------------------------------	---------------	--------------

Vieras pääoma yhteensä	12 995 460,14	10 753 038,56
------------------------	----------------------	----------------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

101 415 094,37	97 327 191,63
-----------------------	----------------------

10. KONSERNI RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 218 398,12	932 840,48
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	3 834 321,78	4 141 674,91
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	80 000,00	0,00
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-362 983,38	0,00
Käyvän arvon muutos	-619 254,99	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-147 884,49	-882 409,64
Muut oikaisut	-10 859,59	-34 385,98
Rahavirrat ennen käyttöpääoman muutosta	3 991 737,45	4 157 719,77
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten -/+	77 611,68	-533 090,37
Pitkäaikaisten korottomien liikesaamisten -/+	0,00	1 152 372,74
Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys	-20 615,16	78 286,38
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	2 859 755,15	853 460,00
Toiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 908 489,12	5 708 748,52
Liiketoiminnan rahoituserät ja verot		
Maksetut korot ja maksut liiketoiminn. rahoituskuluista	-6 015,58	-51 643,18
Saadut osingot liiketoiminnasta	7 911,10	9 604,10
Saadut korot liiketoiminnasta	99 956,97	672 353,28
Maksetut välittömät verot	-6 269,11	1 756,49
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä (A)	7 004 072,50	6 340 819,21
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 249 754,41	-2 184 570,77
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	23 929,90	18 829,67
Osakkeiden pääomapalautus	60 852,53	0,00
Luovutustulot muista sijoituksista	107 550,00	759 507,15
Investoinnit muihin sijoituksiin	-7 000 000,00	-745 815,65
Investointien rahavirta (B)	-10 057 421,98	-2 152 049,60
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen oman pääoman lisäys ml SVOP sijoitus	566 552,15	0,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-617 333,57	0,00
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	929 589,14
Rahoituksen rahavirta (C)	-50 781,42	929 589,14
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-3 104 130,90	5 118 358,75
Rahavarat tilikauden alussa	13 594 261,90	8 475 903,15
Rahavarat tilikauden lopussa	10 490 131,00	13 594 261,90
	-3 104 130,90	5 118 358,75

HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU OY TILINPÄÄTÖS, EMOYHTIÖ

11. HAMK OY TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto		
Korkeakoulujen valtionrahoitus	37 823 000,04	37 855 000,00
Avustustuotot	7 568 556,51	6 347 574,20
Liiketoiminnan tuotot	4 114 604,04	4 355 520,76
Muut tuotot	4 383 061,15	3 475 115,71
LIIVEVAIHTO	53 889 221,74	52 033 210,67
KULUT		
Henkilöstökulut	-35 992 797,87	-34 002 672,60
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 763 056,61	-4 046 662,10
Muut kulut		
Materiaalit ja palvelut	-1 193 826,24	-1 081 102,16
Ulkopuoliset palvelut	-1 418 539,15	-1 554 491,73
Toiminnan muut kulut	-11 902 190,88	-11 559 524,07
	-14 514 556,27	-14 195 117,96
KULUT YHTEENSÄ	-54 270 410,75	-52 244 452,66
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	-381 189,01	-211 241,99
Varainhankinta-, sijoitus- ja rahoitustuotot ja -kulut		
Varainhankinnan tuotot ja -kulut		
Varainhankinnan tuotot ja kulut netto	25 000,00	590 001,00
Sijoitustoiminnan tuotot ja -kulut		
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut netto	454 699,31	0,00
Käyvän arvon muutos	619 254,99	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustoiminta tuotot ja kulut netto	32 481,12	292 726,37
Varainhankinta, sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	1 131 435,42	882 727,37
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	750 246,41	671 485,38
Tilinpäätössiirrot		
Sidottujen rahastojen muutos		
Sidottujen rahastojen lisäys	-25 000,00	-590 001,00
Sidottujen rahastojen vähennys	89 375,73	0,00
Sidottujen rahastojen muutos	64 375,73	-590 001,00
Tuloverot	-9 855,19	-2 182,79
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	804 766,95	79 301,59

12. HAMK OY TASE

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	492 470,79	500 196,73
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	492 470,79	500 196,73
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	780 477,53	780 477,53
Rakennukset ja rakennelmat	57 400 308,89	59 895 292,33
Koneet ja kalusto	2 764 144,97	2 605 281,53
Muut aineelliset hyödykkeet	52 018,26	52 018,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 036 940,47	1 343 939,04
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	64 033 890,12	64 677 008,69
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	1 052 500,00	1 002 500,00
Muut osakkeet ja osuudet	80 616,90	91 717,84
Muut saamiset	21 324 831,58	13 453 862,80
Sijoitukset yhteensä	22 457 948,48	14 548 080,64
Pysyvät vastaavat yhteensä	86 984 309,39	79 725 286,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	205 429,51	190 458,27
Keskeneräiset tuotteet	17 596,05	20 718,51
Vaihto-omaisuus yhteensä	223 025,56	211 176,78
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 133 192,47	994 387,40
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	7 138,31	50 117,58
Muut saamiset	0,00	839 073,61
Siirtosaamiset	3 206 359,36	2 538 554,33
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 346 690,14	4 422 132,92
Rahat ja pankkisaamiset	8 308 973,45	11 967 424,76
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	12 878 689,15	16 600 734,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	99 862 998,54	96 326 020,52

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
Oma pääoma		
Osakepääoma	40 709 856,93	40 709 856,93
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	43 993 918,65	43 427 366,50
Muut sidotut rahastot	512 425,27	590 001,00
Ed. tilikausien voitto (tappio)	1 248 329,90	1 169 028,31
Tilikauden voitto (tappio)	804 766,95	79 301,59
Oma pääoma yhteensä	87 269 297,70	85 975 554,33
Pakolliset varaukset		
Pakolliset varaukset	80 000,00	0,00
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Muut velat pitkäaikaiset	312 255,57	929 589,14
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	1 745,00	2 435,00
Ostovelat	2 778 330,96	1 538 351,55
Velat saman konsernin yrityksille	246,59	0,00
Muut velat	1 841 619,47	1 247 431,15
Siirtovelat	7 579 503,25	6 632 659,35
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 201 445,27	9 420 877,05
Vieras pääoma yhteensä	12 513 700,84	10 350 466,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	99 862 998,54	96 326 020,52

13. HAMK OY RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	750 246,41	671 485,38
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	3 763 056,61	4 046 662,10
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-362 983,38	0,00
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	80 000,00	0,00
Käyvän arvon muutos	-619 254,99	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-147 148,81	-882 727,37
Muut oikaisut	-10 190,24	-34 325,66
Rahavirrat ennen käyttö pääoman muutosta	3 453 725,60	3 801 094,45
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten -/+	75 442,78	-693 465,88
Pitkäaikaisten korottomien liikesaamisten -/+	0,00	1 152 372,74
Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys	-11 848,78	84 620,04
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	2 780 568,22	975 140,05
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 297 887,82	5 319 761,40
Liiketoiminnan rahoituserät ja verot		
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	-5 477,10	-50 692,04
Saadut osingot liiketoiminnasta	7 653,10	9 604,10
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	98 940,81	671 719,87
Maksetut välittömät verot	-9 855,19	-2 182,79
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä (A)	6 389 149,44	5 948 210,54
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-3 138 482,41	-2 184 570,77
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	23 260,55	18 769,35
Osakkeiden pääomapalautus	60 852,53	0,00
Investoinnit rahana tytäryhtiöosakkeisiin	-50 000,00	0,00
Luovutustulot muista sijoituksista	107 550,00	759 507,15
Investoinnit muihin sijoituksiin	-7 000 000,00	-745 815,65
Investointien rahavirta (B)	-9 996 819,33	-2 152 109,92
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen oman pääoman lisäys ml SVOP sijoitus	566 552,15	0,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-617 333,57	0,00
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	929 589,14
Rahoituksen rahavirta (C)	-50 781,42	929 589,14
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) /vähennys (-)	-3 658 451,31	4 725 689,76
Rahavarat tilikauden alussa	11 967 424,76	7 241 735,00
Rahavarat tilikauden lopussa	8 308 973,45	11 967 424,76
	-3 658 451,31	4 725 689,76

14. TOIMINTOKOHTAINEN ERITTELY TOIMINNAN TUOTOISTA JA KULUISTA

	1.1.-31.12.2019
Koulutustoiminta	
Tuotot	
Korkeakoulun valtionrahoitus	35 320 582,66
Avustustuotot	1 213 309,72
Liiketoiminnan tuotot	3 941 461,37
Muut tuotot	1 976 679,07
Tuotot yhteensä	42 452 032,82
Kulut	
Kulut yhteensä	-42 520 189,94
Koulutustoiminta yhteensä	-68 157,12
T&K -toiminta	
Tuotot	
Korkeakoulun valtionrahoitus	2 502 417,38
Avustustuotot	6 324 561,18
Liiketoiminnan tuotot	266 901,52
Muut tuotot	905 665,66
Tuotot yhteensä	9 999 545,74
Kulut	
Kulut yhteensä	-10 818 289,99
T&K -toiminta yhteensä	-818 744,25
Muu yhteiskunnallinen toiminta	
Tuotot	
Korkeakoulun valtionrahoitus	0,00
Avustustuotot	30 685,61
Liiketoiminnan tuotot	1 406 957,57
Muut tuotot	0,00
Tuotot yhteensä	1 437 643,18
Kulut	
Kulut yhteensä	-931 930,82
Muu yhteiskunnallinen toiminta yhteensä	505 712,36
Liikevoitto/-tappio	-381 189,01
Varainhankinta, sijoitus- ja rahoitustoiminta	1 131 435,42
Tilinpäätössiirot	64 375,73
Tuloverot	-9 855,19
Tilikauden voitto/tappio	804 766,95

15. LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIIKEVAIHTO	10 627 387,59	10 042 582,15
Liiketoiminnan muut tuotot	1 313 233,54	1 530 517,40
Henkilöstökulut	-7 502 722,74	-6 895 087,44
Poistot ja arvonalentumiset	-340 188,00	-400 721,00
Liiketoiminnan muut kulut	-3 910 096,54	-4 678 244,18
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	187 613,85	-400 953,07
Rahoitustuotot ja -kulut	-462,61	-744,56
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	187 151,24	-401 697,63
Tuloverot	-9 855,19	-2 182,79
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	177 296,05	-403 880,42

16. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET

Pysyvät vastaavat

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvoidun taloudellisen käyttöajan mukaan. Poistosuunnitelma on hyväksytty Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n hallituksen kokouksessa 25.9.2017.

Käyttöomaisuuden aktivointiraja on 10.000 €.

Vuonna 2019 on ollut käytössä seuraavat poistoajat ja -tavat.

	Poistotapa	Poistoaika/%
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset		
Opetus- ja hallintorakennukset	Tasapoisto	40 vuotta
Tuotantorakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kasvihuoneet ja muut kevytrakennelmat	Tasapoisto	10 vuotta
Rakennusten perusparannukset	Tasapoisto	25 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät rakenteet	Tasapoisto	15 vuotta
Maa- ja aluerakenteet	Tasapoisto	20 vuotta
Sähköjärjestelmät	Tasapoisto	20 vuotta
Vesi- ja viemärijärjestelmät	Tasapoisto	30 vuotta
Atk-verkot	Tasapoisto	10 vuotta
Turvallisuusjärjestelmät	Tasapoisto	10 vuotta
Lämmitys- ja ilmastointijärj.	Tasapoisto	20 vuotta
Koneet ja laitteet		
Koneet	Tasapoisto	10 vuotta
Tietokoneet	Tasapoisto	3 vuotta
Kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	5 vuotta
Ensikertainen tilan kalustaminen	Tasapoisto	5 vuotta
Oppimisympäristöt	Tasapoisto	5 vuotta
Liikkuvat työkoneet	Menojäännös	25 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taideteokset	ei poisteta	

Sijoitukset

Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymältä lahjoituksena saadut osakkeet ja osuudet on kirjattu lahjoitusarvoon.

Pysyvien vastaavien sijoituksiin on siirretty Opetus- ja kulttuuriministeriön määräyksen 33/210/2017 mukaisesti aikaisemmin vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereissa olleet sijoitukset.

Pysyvien vastaavien sijoitusten ryhmässä oleva varsinainen sijoitustoiminta on kirjattu markkina-arvoon.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen pääsääntöisesti FIFO-periaatteen mukaisesti. Muina arvostusmenetelminä on käytetty keskihintaa ja muuttuvia tuotantokustannuksia.

Tuottojen jaksottaminen

Tilinpäätösvaiheessa keskeneräiset hankkeet on tuloutettu toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Muissa tuottojen jaksottamisissa on käytetty jaksotusperiaatteena toteuma-astetta.

Tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman laatimisperiaatteet

Tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman esittämistapaa on muutettu edelliseen vuoteen verrattuna vastaamaan Opetus- ja kulttuuriministeriön 21.11.2018 OKM 2/500/2018 vahvistamaa Korkeakoulujen taloushallinnon koodistoa.

Pysyvien vastaavien sijoitusomaisuus on käsitelty Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjausmääräyksen mukaisesti.

Arvonlisäverokompensaatio

Arvonlisäverokompensatioon on kirjattu korkeakoulun lakisääteisen perustehtävän kuluihin ja hankkeiden omavastuuosuuksiin sisältyvät arvonlisäverot. Vuodelta 2019 Opetus- ja kulttuuriministeriön korvattava arvonlisäverokompensaation määrä on 2.636.652,72 euroa

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty Hämeen ammatti-instituutti Oy:n ja HAMK Akatemia Oy:n tiedot.

Sisäiset liiketapahtumat ja keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu.

Konsernitilinpäätöksessä on oikaistu eliminointina vuoden 2017 tilikauden tulosta 1.500,00 euroa ja vuoden 2018 tulosta 2.050 euroa.

17. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Liikevaihto				
Korkeakoulujen valtionrahoitus	43 844 036,04	43 440 279,00	37 823 000,04	37 855 000,00
Avustustuotot	7 758 999,88	6 502 180,66	7 568 556,51	6 347 574,20
Liiketoiminnan tuotot	4 189 491,20	4 423 389,12	4 114 604,04	4 355 520,76
Muut tuotot	3 607 302,77	2 714 367,78	4 383 061,15	3 475 115,71
Liikevaihto yhteensä	59 399 829,89	57 080 216,56	53 889 221,74	52 033 210,67

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	250 874,11	345 053,87	250 874,11	345 053,87
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	8 904,82	0,00	8 904,82
Rakennukset	2 691 369,70	2 875 274,02	2 691 369,70	2 875 274,02
Koneet ja kalusto	892 077,97	912 442,20	820 812,80	817 429,39
Poistot yhteensä	3 834 321,78	4 141 674,91	3 763 056,61	4 046 662,10

Muut kulut				
Materiaalit ja palvelut	1 456 813,35	1 359 904,57	1 193 826,24	1 081 102,16
Ulkopuoliset palvelut	1 622 689,63	1 639 758,33	1 418 539,15	1 554 491,73
Toiminnan muut kulut				
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	573 169,19	469 898,51	514 821,01	433 357,38
Toimitila ja kiinteistökulut, vuokrat	161 886,01	145 751,81	102 718,03	90 168,02
Muut toimitila ja kiinteistökulut	5 428 364,96	5 371 511,87	5 087 340,30	5 056 673,63
Kone-, laite- ja kalustokulut	828 704,03	842 939,19	705 098,51	741 976,34
IT-kulut	2 147 002,42	2 166 275,00	2 075 001,42	2 072 848,64
Asiantuntijapalvelut	374 177,37	295 021,24	369 507,46	286 254,98
Matkakulut	1 590 644,37	1 667 160,28	1 478 928,08	1 518 906,04
Markkinointi ja viestintä	476 709,03	525 033,70	387 330,42	400 951,53
Yleiskulut	801 654,59	732 813,69	680 769,49	622 394,88
Muut liiketoimintakulut	516 799,12	350 578,73	500 676,16	335 992,63
Toiminnan muut kulut yhteensä	12 899 111,09	12 566 984,02	11 902 190,88	11 559 524,07
Muut kulut yhteensä	15 978 614,07	15 566 646,92	14 514 556,27	14 195 117,96

Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin	736	690	668	624
Luontoisedut (verotusarvo)	73 995,76	59 359,14	73 595,76	58 739,14
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	274 471,16	270 897,40	274 471,16	270 897,40
Hallituksen jäsenet	21 120,00	20 280,00	14 860,00	13 900,00

Tilintarkastajien palkkiot	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
KPMG Oy Ab				
Lakisääteinen tilintarkastus	6 875,77	7 711,12	5 948,25	6 362,00
Toimeksiannot	10 998,40	2 465,12	10 998,40	2 465,12
Yhteensä	17 874,17	10 176,24	16 946,65	8 827,12
 BDO Audiator Oy	 2019	 2018	 2019	 2018
Toimeksiannot	920,08	4 370,38	920,08	4 370,38
Yhteensä	920,08	4 370,38	920,08	4 370,38
 Varainhankinta, sijoitus ja rahoitus				
	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Varainhankinta				
Tuotot	25 000,00	590 001,00	25 000,00	590 001,00
Kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Varainhankinta yhteensä	25 000,00	590 001,00	25 000,00	590 001,00
 Sijoitustoiminta				
Tuotot	469 363,75	0,00	469 363,75	0,00
Kulut	-14 664,44	0,00	-14 664,44	0,00
Käyvän arvon muutos	619 254,99	0,00	619 254,99	0,00
Sijoitustoiminta yhteensä	1 073 954,30	0,00	1 073 954,30	0,00
 Rahoitustoiminta				
Tuotot	38 974,38	344 051,82	37 958,22	343 418,41
Kulut	-6 015,58	-51 643,18	-5 477,10	-50 692,04
Rahoitustoiminta yhteensä	32 958,80	292 408,64	32 481,12	292 726,37

18. TASEEN LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaiset erittelyt, emoyhtiö

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	500 196,73	0,00	500 196,73
Lisäykset	119 867,32	0,00	119 867,32
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	123 280,85	0,00	123 280,85
Tilikauden poisto	-250 874,11	0,00	-250 874,11
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	492 470,79	0,00	492 470,79

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.2019	780 477,53	59 895 292,33	2 605 281,53	52 018,26
Lisäykset	0,00	196 386,26	873 792,87	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	-26 270,31	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	132 153,68	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-2 691 369,70	-820 812,80	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	780 477,53	57 400 308,89	2 764 144,97	52 018,26

Aineelliset hyödykkeet jatkuu	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	1 343 939,04	64 677 008,69
Lisäykset	1 948 435,96	3 018 615,09
Vähennykset	0,00	-26 270,31
Siirrot erien välillä	-255 434,53	-123 280,85
Tilikauden poisto	0,00	-3 512 182,50
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 036 940,47	64 033 890,12

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yrityksistä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	1 002 500,00	91 717,84	13 453 862,80	14 548 080,64
Lisäykset	50 000,00	0,00	8 044 983,05	8 094 983,05
Vähennykset	0,00	-11 100,94	-174 014,27	-185 115,21
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 052 500,00	80 616,90	21 324 831,58	22 457 948,48

Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaiset erittelyt, konserni

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.2019	500 196,73	0,00	500 196,73	
Lisäykset	119 867,32	0,00	119 867,32	
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	
Siirrot erien välillä	123 280,85	0,00	123 280,85	
Tilikauden poisto	-250 874,11	0,00	-250 874,11	
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	492 470,79	0,00	492 470,79	

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.2019	780 477,53	59 895 292,33	2 766 446,67	52 018,26
Lisäykset	0,00	196 386,26	902 564,87	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	-26 270,31	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	132 153,68	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-2 691 369,70	-892 077,97	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	780 477,53	57 400 308,89	2 882 816,94	52 018,26

Aineelliset hyödykkeet jatkuu	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä		
Hankintameno 1.1.2019	1 343 939,04	64 838 173,83		
Lisäykset	2 030 935,96	3 129 887,09		
Vähennykset	0,00	-26 270,31		
Siirrot erien välillä	-255 434,53	-123 280,85		
Tilikauden poisto	0,00	-3 583 447,67		
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 119 440,47	64 235 062,09		

Sijoitukset	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.2019	94 217,84	13 453 862,80	13 548 080,64	
Lisäykset	0,00	8 044 983,05	8 044 983,05	
Vähennykset	-11 100,94	-174 014,27	-185 115,21	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	83 116,90	21 324 831,58	21 407 948,48	

VAIHTUVAT VASTAAVAT	Konserni		Emoyhtiö	
Vaihto-omaisuus	2019	2018	2019	2018
Aineet ja tarvikkeet	245 462,32	214 333,01	205 429,51	190 458,27
Keskeneräiset tuotteet	55 033,32	59 028,62	17 596,05	20 718,51
Valmiit tuotteet / Tavarat	23 151,28	29 670,13	0,00	0,00
Yhteensä	323 646,92	303 031,76	223 025,56	211 176,78

SAAMISET	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	1 219 467,19	1 124 091,31	1 133 192,47	994 387,40
Saamiset konserniyrityksiltä				
Saamiset Hämeen ammatti-instituutti Oy:ltä			1 140,06	50 117,58
Saamiset Hamk Akatemia Oy:ltä			5 998,25	0,00
Yhteensä			7 138,31	50 117,58
Muut saamiset				
Arvonlisäverokompensaatio	0,00	839 073,61	0,00	839 073,61
Siirtosaamiset				
Siirtosaamiset				
Kela työterveyshuolto 2018-2019	278 665,01	135 889,88	256 698,06	123 760,45
Projektisaamiset	868 003,90	126 870,81	868 003,90	126 870,81
Muut siirtosaamiset	364 646,46	314 683,54	352 586,87	293 541,61
Maksatushakemussaamiset	1 735 052,53	2 002 837,62	1 729 070,53	1 994 381,46
Siirtosaamiset yhteensä	3 246 367,90	2 580 281,85	3 206 359,36	2 538 554,33
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 465 835,09	4 543 446,77	4 346 690,14	4 422 132,92

OMA PÄÄOMA	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Osakepääoma				
Osakepääoma 1.1.	40 709 856,93	40 709 856,93	40 709 856,93	40 709 856,93
Osakepääoma 31.12.	40 709 856,93	40 709 856,93	40 709 856,93	40 709 856,93
Osakepääoma yhteensä	40 709 856,93	40 709 856,93	40 709 856,93	40 709 856,93
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto				
Sijoitettu vapaa oma pääoma 1.1.	43 427 366,50	43 427 366,50	43 427 366,50	43 427 366,50
lisäys	566 552,15	0,00	566 552,15	0,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	43 993 918,65	43 427 366,50	43 993 918,65	43 427 366,50
Muut rahastot				
Muut sidotut rahastot 1.1.	590 001,00	0,00	590 001,00	0,00
lisäys	25 000,00	590 001,00	25 000,00	590 001,00
käyttö				
1. Robotiikka- ja 3D-teknologioiden op- pimis- ja tutkimusympäristöjen kehittä- minen	-61 126,15	0,00	-61 126,15	0,00
2. Rakennus- ja yhdyskuntatekniikan ja Bio- ja elintarviketekniikan koulutusym- päristöjen kehittäminen	-16 406,52	0,00	-16 406,52	0,00
3. Kansainvälisen toiminnan edistämi- nen	-20 043,06	0,00	-20 043,06	
4. Kestävä kehitys, elinkaarimalli	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,00
Muut sidotut rahastot 31.12.	512 425,27	590 001,00	512 425,27	590 001,00
Edellisten tilikausien voitto/tappio	1 846 928,64	1 504 382,67	1 248 329,90	1 169 028,31
Tilikauden voitto/tappio	1 276 504,74	342 545,97	804 766,95	79 301,59
Oma pääoma yhteensä	88 339 634,23	86 574 153,07	87 269 297,70	85 975 554,33
Osakepääoman erittely				
Omistaja	%-osuus	kpl	31.12.2019	
Forssan kaupunki	12,153 %	12	4 947 582,86	
Hämeenlinnan kaupunki	44,124 %	44	17 962 809,98	
Riihimäen kaupunki	19,742 %	20	8 036 977,28	
Valkeakosken kaupunki	20,291 %	20	8 260 486,81	
Tammelan kunta	2,460 %	3	1 001 500,00	
Hattulan kunta	1,229 %	1	500 500,00	
	100,000 %	100	40 709 856,93	
PAKOLLISET VARAUKSET	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Pakolliset varaukset	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00
Käräjäoikeuteen vuonna 2020 menevä riita-asia				

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Muut pitkäaikaiset velat	312 255,57	929 589,14	312 255,57	929 589,14

Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat konserniyrityksille	0,00	0,00	246,59	0,00
----------------------------------	-------------	-------------	---------------	-------------

Ostovelat	2 963 504,65	1 555 759,61	2 778 330,96	1 538 351,55
------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Muut velat

Saadut ennakot	1 745,00	2 435,00	1 745,00	2 435,00
----------------	----------	----------	----------	----------

Alv-kompensatiovelka	929 589,14	0	929 589,14	0,00
----------------------	------------	---	------------	------

Muut velat	1 010 667,44	1 397 374,46	912 030,33	1 247 431,15
------------	--------------	--------------	------------	--------------

Siirtovelat

Lomapalkkavaraus	2 384 982,23	2 332 084,92	2 205 771,25	2 134 717,73
------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Jaksotetut palkat	25 958,34	50 150,01	22 771,65	33 133,97
-------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Jaksotetut määrärahat	3 747 919,23	2 611 526,70	3 747 919,23	2 611 526,70
-----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Projekti- ja kurssijaksotukset	308 970,42	458 368,11	300 566,59	442 959,35
--------------------------------	------------	------------	------------	------------

Lukuvuosimaksut	984 139,75	546 995,75	984 139,75	546 995,75
-----------------	------------	------------	------------	------------

Muut siirtovelat	325 728,37	868 754,86	318 334,78	863 325,85
------------------	------------	------------	------------	------------

Siirtovelat yhteensä	7 777 698,34	6 867 880,35	7 579 503,25	6 632 659,35
----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 683 204,57	9 823 449,42	12 201 445,27	9 420 877,05
---	----------------------	---------------------	----------------------	---------------------

Omistukset muissa yrityksissä**Konserniyritykset****Hämeen ammatti-instituutti Oy**

kotipaikka:

Hämeenlinna

omistusosuus:

100 %

omapääoma 31.12.2019

2 079 078,18

tilikauden tulos

477 979,44

HAMK Akatemia Oy

kotipaikka:

Hämeenlinna

omistusosuus:

100 %

omapääoma 31.12.2019

50 000,00

tilikauden tulos

-6 241,65



KÄYPÄÄN ARVOON MERKITYS OMAISUUSERÄT 31.12.2019

TASO 1 Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla

SIJOITUS	PANKKI	Hankintahinta	Käyvän arvon muutos 31.12.2019	Kirjanpitoarvo 31.12.2019	Markkina-arvo 31.12.2019	kirjanpito tili
Joukkolainat	Nordea					
Deutsche Bank Ag 6% 20991231		98 861,64	-2 861,63	96 388,39	96 388,39	
Fastighets Ab Balder 3% 20780307		99 724,66	4 696,45	104 496,82	104 496,82	
Intrum Justitia Ab 2.75% 20220715		48 787,50	2 123,52	51 301,71	51 301,71	
Teollisuuden Voima Oy 2.125% 20250204		183 407,12	24 892,26	214 022,47	214 022,47	
Volkswagen International Finance Nv 4.625% 20991231		106 097,60	12 266,02	117 373,52	117 373,52	
		536 878,52	41 116,62	583 582,91	583 582,91	1382
Stukturoidut tuotteet	Nordea					
Korkotodistus B175 Eurooppa IG 1/2023		1 013 897,42	1 188,25	1 006 574,08	1 006 574,08	
Korkotodistus B700 Pohjois-Amerikka High Yield 1/2023		229 213,11	-7 355,12	219 247,11	219 247,11	
Korkotodistus Stockmann 4/2020		98 950,44	-361,54	99 550,33	99 550,33	
Osakeobligaatio Terveystuote Perus		876 576,00	15 430,10	923 404,00	923 404,00	
		2 218 636,97	8 901,69	2 248 775,52	2 248 775,52	1382
Korkosijoitukset	Osuuspankki					
OP-Euro A (kasvu)		394 636,88	-208,84	394 428,04	394 428,04	
OP-Obligaatio Prima A (kasvu)		492 006,86	16 284,95	508 291,81	508 291,81	
OP-Yrityslaina A (kasvu)		2 147 301,87	66 628,75	2 213 930,62	2 213 930,62	
OP-High Yield A (kasvu)		1 465 201,57	186 496,64	1 651 698,21	1 651 698,21	
JPMorgan Funds Emerging Markets Debt A Acc EUR HDG		283 400,72	12 268,33	295 669,05	295 669,05	
OP-EMD Hard Currency Sovereign A (Kasvu)		287 542,90	15 460,50	303 003,40	303 003,40	
OP-Korkosalkku A (Kasvu)		1 024 810,49	370,97	1 025 181,46	1 025 181,46	1384
		6 094 901,29	297 301,30	6 392 202,59	6 392 202,59	

Osakkeet	Osuuspankki					
OP-Suomi A (kasvu)		330 391,59	30 457,36	360 848,95	360 848,95	
OP-Eurooppa Indeksi II A (kasvu)		1 107 555,88	84 235,26	1 191 791,14	1 191 791,14	
OP-Amerikka Indeksi II A (kasvu)		791 257,72	115 363,91	906 621,63	906 621,63	
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat A (kasvu)		428 976,98	41 878,85	470 855,83	470 855,83	
		2 658 182,17	271 935,38	2 930 117,55	2 930 117,55	1384
Käteinen OP salkku 140282	Osuuspankki					
Käteinen		4 259,44	0,00	4 259,44	4 259,44	
					4 259,44	1384
Vakuutukset/ kapitalisaatiosopimukset						
Nordea Capital Corporate	Nordea	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	2 055 521,87	
Nordea Capital Corporate Osake 20%, korko 80%	Nordea	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00	5 167 941,75	
OPHV Kapitalisaatiosopimus 68-70000-00075-3	Osuuspankki	2 008 000,00	0,00	2 008 000,00	2 035 790,02	
		9 008 000,00	0,00	9 008 000,00	9 259 253,64	1383
		Hankintahinta	Käyvän arvon muutos 31.12.2019	Kirjanpitoarvo 31.12.2019	Markkina-arvo 31.12.2019	
Sijoitusomaisuus yhteensä		20 520 858,39	619 254,99	21 166 938,01	21 418 191,65	

19. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vastuusitoumukset

Leasingvastuut

(sis. arvonalisäveron)

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

Myöhemmin maksettavat

Yhteensä

Konserni

2019

2018

Emoyhtiö

2019

2018

447 412,65

451 784,49

429 953,50

434 582,60

671 986,23

612 485,45

643 850,05

587 810,27

1 119 398,88

1 064 269,94

1 073 803,54

1 022 392,87

Konserni

2019

2018

Emoyhtiö

2019

2018

Yrityskortit

Nordea Rahoitus Oy

39 480,32

31 055,12

38 562,08

29 118,12

Muut vastuusitoumukset

Vuokravastuut

Emoyhtiöllä on Mustialan opiskelija-asunnoista 3 ja 4 pitkäaikainen vuokrasopimus. Vuokra-aika alkoi 16.7.1999 ja päättyy 15.4.2048. Vuokrasopimusta ei voida irtisanoa vuokra-aikana. Laskennassa käytetty vuoden 2019 vuokraa.

Konsernilla on Meijerioppilaitoksen kiinteistöstä 30 vuoden pitkäaikainen vuokrasopimus. Vuokra-aika alkoi 1.8.1999 ja päättyy 31.7.2029. Vuokrasopimuksen osapuoli voi irtisanoa sopimuksen päättymään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla, mikäli sopimuksen kohteen käyttäminen tämän sopimuksen mukaiseen koulutustoimintaan käy mahdottomaksi tai lopetetaan taikka toinen osapuoli muutoin olennaisesti laiminlyö sopimuksen ehtoja. Laskennassa on käytetty vuoden 2019 vuokraa, kun tulevien vuosien elinkustannusindeksi ei ole tiedossa.

Konserni

2019

2018

Emoyhtiö

2019

2018

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

88 496

87 980

48 000

48 000

Myöhemmin maksettavat

1 659 590

1 740 297

1 312 000

1 360 000

Yhteensä

1 748 086

1 828 277

1 360 000

1 408 000

Muut vastuut

OKM/sidottu vapaa oma pääoma

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n ja OKM välisessä sidotun vapaan pääoman sopimuksessa OKM/1/500/2015 on ehtona:

Suomen valtiolla on osakeyhtiölaista johtuvin rajoittein tätä pääomituserää vastaava oikeus yhtiön varoihin varojen jaossa ammattikorkeakoulutoiminnan loppuessa tai yhtiötä purettaessa.

20. KIRJANPIDON KIRJAT JA TOSITELAJIT 2019

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä säilytystavoista

	tositelaji	säilytystapa	
Kirjanpitokirjat:			
Tilinpäätös		sidottu	
Päiväkirja		sähköinen	
Pääkirja		sähköinen	
Kirjanpidon tositelajit:			
Pankin tiliotteet		sähköinen	
Reskontralistat		sähköinen	
FPM palkkasiirrot	FPM1	paperitositteena	1 - 523
Ostolaskut Palette	OL	sähköinen	1 - 13661
Muistioviennit sisäiset	IPS	sähköinen	1 - 312
Kassatositteet CPU	KK	sähköinen	1 - 349
Korttimaksut	KO	sähköinen	1 - 16933
Laskutus	LU	paperitositteena	1 - 3712
Laskutus vuokrat	LUV	sähköinen	1 - 2595
Tem matkalaskut	ML	sähköinen	1 - 45
Maksutositteet ostolaskut	MT	sähköinen	1 - 13802
Muistioviennit	MV	paperitositteena	1 - 161
Muistioviennit	MV1	paperitositteena	1 - 331
Muistioviennit	MV2	paperitositteena	1 - 484
Muistioviennit	MV3	paperitositteena	1 - 280
Muistioviennit	MV4	paperitositteena	1 - 201
Muistioviennit	MV5	paperitositteena	1 - 99
Muistioviennit	MV6	paperitositteena	1 - 68
Muistioviennit	MV8	paperitositteena	1 - 481
Pankkitositteet	PA	paperitositteena	1 - 300
Palkkatositteet	PL	sähköinen	1 - 29
Viitesiirrot	VS	sähköinen	1 - 8890
Liitetietotositteet		paperitositteena	

21. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Hämeenlinnassa

23.3.2020



Tarja Filatov
Hallituksen puheenjohtaja



Kai Muukkonen
1. Varapuheenjohtaja



Kai Heimonen
2. Varapuheenjohtaja



Jouni Mäkelä



Jenna Kankaanpää



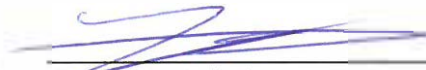
Minna Nissilä



Mika Laine



Laura Vainio



Johannes Asikainen



Pertti Puusaari
toimitusjohtaja

22. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Tampereella

17.4.2020

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö



Päivi Rintala
KHT, JHT